

Bruxelles, den 6. juli 2017
(OR. en)

10892/17

**Interinstitutionel sag:
2016/0278 (COD)**

**CODEC 1186
PI 89
PE 48**

ORIENTERENDE NOTE

fra: Generalsekretariatet for Rådet
til: De Faste Repræsentanternes Komité/Rådet

Vedr.: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om visse tilladte former for anvendelse af værker og andet materiale, der er beskyttet af ophavsret og beslægtede rettigheder til gavn for personer, der er blinde, svagsynede eller på anden måde læsehandicappede, og om ændring af direktiv 2001/29/EF om harmonisering af visse aspekter af ophavsret og beslægtede rettigheder i informationssamfundet
- Resultatet af Europa-Parlamentets førstebehandling
(den 3.-6. juli 2017 i Strasbourg)

I. INDLEDNING

I overensstemmelse med artikel 294 i TEUF og den fælles erklæring om den praktiske gennemførelse af den fælles beslutningsprocedure¹ har der været en række uformelle kontakter mellem Rådet, Europa-Parlamentet og Kommissionen med henblik på at opnå enighed om denne sag ved førstebehandlingen og således undgå andenbehandling og forligsprocedure.

I den forbindelse forelagde ordføreren, Max ANDERSSON (Verts/ALE, SE), på vegne af Retsudvalget ét kompromisændringsforslag (ændringsforslag 33) til forslaget til direktiv. Der var opnået enighed om dette ændringsforslag under ovennævnte uformelle kontakter.

¹ EUT C 145 af 30.6.2007, s. 5.

II. AFSTEMNING

Ved afstemningen den 6. juli 2017 vedtog plenarforsamlingen ændringen (ændringsforslag 33) til forslaget til direktiv.

Det således ændrede kommissionsforslag og den lovgivningsmæssige beslutning udgør Parlamentets førstebehandlingsholdning² og svarer til, hvad institutionerne tidligere var blevet enige om. Rådet skulle således kunne godkende Parlamentets holdning.

Retsakten vil derefter blive vedtaget med den ordlyd, der svarer til Parlamentets holdning.

² Teksten til den vedtagne ændring og Europa-Parlamentets lovgivningsmæssige beslutning findes i bilaget. Ændringen fremlægges i form af en konsolideret tekst, hvor ændringer i forhold til Kommissionens forslag er fremhævet med fed skrift og kursiv. Udgået tekst er angivet med "■".

Tilladte former for anvendelse af visse værker og andre beskyttede frembringelser til gavn for personer, der er blinde, synshæmmede eller på anden måde har et læsehandicap *I**

Europa-Parlamentets lovgivningsmæssige beslutning af 6. juli 2017 om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om visse tilladte former for anvendelse af visse værker og andre frembringelser, der er beskyttet af ophavsret og beslægtede rettigheder, til gavn for personer, der er blinde eller synshæmmede eller på anden måde har et læsehandicap, og om ændring af direktiv 2001/29/EF om harmonisering af visse aspekter af ophavsret og beslægtede rettigheder i informationssamfundet (COM(2016)0596 – C8-0381/2016 – 2016/0278(COD))

(Almindelig lovgivningsprocedure: førstebehandling)

Europa-Parlamentet,

- der henviser til Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådet (COM(2016)0596),
 - der henviser til artikel 294, stk. 2, og artikel 114 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, på grundlag af hvilke Kommissionen har forelagt forslaget for Parlamentet (C8-0381/2016),
 - der henviser til artikel 294, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,
 - der henviser til udtalelse af 25. januar 2017³ fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg,
 - der henviser til, at det kompetente udvalg har godkendt den foreløbige aftale i henhold til forretningsordenens artikel 69f, stk. 4, og at Rådets repræsentant ved skrivelse af 19. maj 2017 forpligtede sig til at godkende Europa-Parlamentets holdning, jf. artikel 294, stk. 4, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 59,
 - der henviser til betænkning fra Retsudvalget og udtalelser fra Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender, Kultur- og Uddannelsesudvalget og Udvalget for Andragender (A8-0097/2017),
1. vedtager nedenstående holdning ved førstebehandling;
 2. anmoder om fornyet forelæggelse, hvis Kommissionen erstatter, i væsentlig grad ændrer eller agter i væsentlig grad at ændre sit forslag;
 3. pålægger sin formand at sende Parlamentets holdning til Rådet og Kommissionen samt til de nationale parlamenter.

³ EUT C 125 af 21.4.2017, s. 27.

Europa-Parlamentets holdning fastlagt ved førstebehandlingen den 6. juli 2017 med henblik på vedtagelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/... om visse tilladte former for anvendelse af visse værker og andre frembringelser, der er beskyttet af ophavsret og beslægtede rettigheder, til gavn for personer, der er blinde eller synshæmmede eller på anden måde har et læsehandicap, og om ændring af direktiv 2001/29/EF om harmonisering af visse aspekter af ophavsret og beslægtede rettigheder i informationssamfundet

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 114,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg⁴,

efter den almindelige lovgivningsprocedure⁵, og

⁴ EUT C 125 af 21.4.2017, s. 27.

⁵ Europa-Parlamentets holdning af 6.7.2017.

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Unionens **retsakter** om ophavsret og beslægtede rettigheder giver retssikkerhed og et højt beskyttelsesniveau for rettighedshavere og udgør en harmoniseret retlig ramme. Denne ramme bidrager til, at det indre marked fungerer ordentligt, og stimulerer innovation, nyskabelse, investeringer og produktion af nyt indhold, herunder i det digitale miljø. Den har ligeledes til formål at øge adgangen til viden og kultur ved at beskytte værker og andre frembringelser og ved at tillade undtagelser eller begrænsninger, som er i offentlighedens interesse. En rimelig balance mellem rettighedshavernes og brugernes rettigheder og interesser bør opretholdes.
- (2) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 96/9/EF⁶, ⁷ 2001/29/EF⁷, ⁸ 2006/115/EF⁸ og ⁹ 2009/24/EF⁹ harmoniserer rettighedshavernes rettigheder for så vidt angår ophavsret og beslægtede rettigheder. Disse direktiver indeholder **sammen med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/28/EU¹⁰** en udtømmende liste over undtagelser fra og indskrænkninger af disse rettigheder, som gør det muligt på visse betingelser at anvende indhold uden rettighedshavernes tilladelse for at nå visse politiske målsætninger.

⁶ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 96/9/EF af 11. marts 1996 om retlig beskyttelse af databaser (EFT L 77 af 27.3.1996, s. 20).

⁷ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/29/EF af 22. maj 2001 om harmonisering af visse aspekter af ophavsret og beslægtede rettigheder i informationsområdet (EFT L 167 af 22.6.2001, s. 10).

⁸ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/115/EF af 12. december 2006 om udlejnings- og udlånsrettigheder samt om visse andre ophavsretsbeslægtede rettigheder i forbindelse med intellektuel ejendomsret (EUT L 376 af 27.12.2006, s. 28).

⁹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/24/EF af 23. april 2009 om retlig beskyttelse af edb-programmer (EUT L 111 af 5.5.2009, s. 16).

¹⁰ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/28/EU af 25. oktober 2012 om visse tilladte anvendelser af forældreløse værker (EUT L 299 af 27.10.2012, s. 5).

- (3) Personer, der er blinde eller synshæmmede eller på anden måde har et læsehandicap, står fortsat over for adskillige forhindringer for adgang til bøger og andet trykt materiale, der er beskyttet af ophavsret og beslægtede rettigheder. ***Under hensyntagen til de rettigheder, der er anerkendt i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder ("chartret") og FN's konvention om rettigheder for personer med handicap ("UNCRPD") for personer, der er blinde eller synshæmmede eller på anden måde har et læsehandicap, bør der iværksættes*** foranstaltninger med henblik på at øge rådigheden af bøger og andet trykt materiale i tilgængelige formater og forbedre deres cirkulation på det indre marked.

- (4) Marrakeshtraktaten om fremme af adgang til offentliggjorte værker for personer, der er blinde eller synshæmmede eller på anden måde har et læsehandicap, ("Marrakeshtraktaten") blev undertegnet på Unionens vegne den 30. april 2014¹¹. Traktatens formål er at øge rådigheden og **den grænseoverskridende udveksling** af visse værker og andre beskyttede frembringelser i tilgængelige formater for personer, der er blinde eller synshæmmede eller på anden måde har et læsehandicap. Marrakeshtraktaten kræver, at de kontraherende parter fastsætter undtagelser fra og indskrænkninger af ophavsret og beslægtede rettigheder i forbindelse med fremstilling og spredning samt for grænseoverskridende udveksling af visse værker og andre beskyttede frembringelser i tilgængelige formater. Unionens indgåelse af Marrakeshtraktaten gør det nødvendigt at tilpasse EU-retten ved at fastsætte en obligatorisk **og harmoniseret** undtagelse for de anvendelser, værker og målgruppepersoner, som er omfattet af nævnte traktat. ■
- (5) ***Ifølge Den Europæiske Unions Domstols udtalelse 3/15 skal de undtagelser fra eller indskrænkninger i ophavsret og beslægtede rettigheder, der er mulige i henhold til Marrakeshtraktaten med hensyn til fremstilling og spredning af tilgængelige formater af visse værker og andre frembringelser, gennemføres inden for rammerne af det område, der er harmoniseret ved direktiv 2001/29/EF.***¹²

¹¹ Rådets afgørelse 2014/221/EU af 14. april 2014 om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne af Marrakeshtraktaten om fremme af adgang til offentliggjorte værker for personer, der er blinde, synshæmmede eller på anden måde læsehandicappede (EUT L 115 af 17.4.2014, s. 1).

¹² ***Domstolens udtalelse af 14. februar 2017, udtalelsessag 3/15, ECLI:EU:C:2017:114, præmis 112.***

- (6) *Dette direktiv gennemfører de forpligtelser, som Unionen skal efterleve i medfør af Marrakeshtraktaten, på en harmoniseret måde med henblik på at sikre, at de tilsvarende foranstaltninger bliver anvendt konsekvent i hele det indre marked. Dette direktiv bør derfor fastsætte en obligatorisk undtagelse fra de rettigheder, der harmoniseres ved hjælp af EU-retten, og som er relevante for de anvendelser og værker, som er omfattet af Marrakeshtraktaten. Disse rettigheder omfatter navnlig retten til at reproducere, overføre til almenheden, stille til rådighed for almenheden, sprede og udlåne som fastsat i direktiv 2001/29/EF, 2006/115/EF og 2009/24/EF samt de tilsvarende rettigheder fastsat i direktiv 96/9/EF. Eftersom de undtagelser eller begrænsninger, der kræves efter Marrakeshtraktaten, også omfatter værker i lydform såsom lydbøger, bør den obligatoriske undtagelse, der indføres med nærværende direktiv også gælde for beslægtede rettigheder.*
- (7) Dette direktiv *vedrører* personer, der er blinde, **personer der** har en synsnedsættelse, der ikke kan afhjælpes, så de får en synsfunktion, der i al væsentlighed svarer til synet hos en person uden en sådan funktionsnedsættelse, personer der har et perceptions- eller læsehandicap, herunder dysleksi *eller enhver anden form for indlæringsvanskelighed*, der forhindrer dem i at læse trykte værker i tilnærmelsesvis samme grad som personer uden et sådant handicap, og personer, der grundet et fysisk handicap er ude af stand til at holde eller håndtere en bog eller fokusere eller bevæge øjnene i et omfang, der normalt muliggør læsning, *for så vidt som sådanne personer som følge af en sådan funktionsnedsættelse eller et sådant handicap er ude af stand til at læse trykte værker i tilnærmelsesvis samme grad som personer uden en sådan funktionsnedsættelse eller et sådant handicap.*
- Formålet med ■ dette direktiv er derfor at forbedre rådigheden af bøger, *herunder e-bøger*, tidsskrifter, aviser, blade og andet skriftligt materiale, *notation, herunder* noder, og andet trykt materiale, herunder i digitalt eller analogt lydformat, *online eller offline*, i formater, som vil gøre disse værker og andre frembringelser tilgængelige for disse personer i tilnærmelsesvis samme omfang som for personer uden en sådan funktionsnedsættelse eller et sådant handicap. Tilgængelige formater dækker *for eksempel* punktskrift, stor skrift, tilpassede e-bøger, lydbøger og radioudsendelser. ■

- (8) Den obligatoriske undtagelse, der indføres med dette direktiv, bør indskrænke retten til at reproducere med henblik på at tillade enhver handling, der er nødvendig for at ændre, konvertere eller tilpasse et værk eller en anden frembringelse på en sådan måde, at der kan frembringes et tilgængeligt format, **der gør det muligt for målgruppepersonerne at tilgå det pågældende værk eller den pågældende anden frembringelse.** Dette omfatter at skabe de nødvendige muligheder for at navigere oplysninger i et tilgængeligt format. **Det indebærer også ændringer, der måtte være nødvendige i tilfælde, hvor et værks eller en anden frembringelses format allerede er tilgængeligt for visse målgruppepersoner, men ikke er det for andre målgruppepersoner på grund af forskellige funktionsnedsættelser eller handicap eller forskellige grader af sådanne funktionsnedsættelser eller handicap.**
- (9) De tilladte anvendelser, der fastsættes i dette direktiv, bør omfatte fremstilling af tilgængelige formater enten af målgruppepersoner eller af bemyndigede enheder, der tjener deres behov, hvad enten disse bemyndigede enheder er offentlige eller private organisationer, navnlig biblioteker, uddannelsessteder og andre nonprofitorganisationer, der tjener personer med læsehandicap som en af deres **primære** aktiviteter, **institutionelle forpligtelser eller som en del af deres** almennyttige opgaver. Anvendelserne fastsat i dette direktiv bør også omfatte en fysisk persons fremstilling af tilgængelige formater udelukkende med henblik på målgruppepersoners anvendelse, for så vidt den fysisk person handler på vegne af en målgruppeperson eller hjælper en målgruppeperson med at fremstille disse formater. **Tilgængelige formater bør kun fremstilles af værker eller andre frembringelser, som målgruppepersoner eller bemyndigede enheder har lovlig adgang til.**

Medlemsstaterne bør sikre, at enhver aftalebestemmelse, som søger på en hvilken som helst måde at forhindre eller begrænse anvendelsen af undtagelsen, ikke har nogen retsvirkning.

- (10) Undtagelsen, *som indføres med dette direktiv*, bør gøre det muligt for bemyndigede enheder at fremstille og sprede tilgængelige formater af værker eller andre frembringelser, der er omfattet af dette direktiv, både online og offline i Unionen. Dette *direktiv bør ikke pålægge nogen forpligtelse for bemyndigede enheder til at fremstille og sprede sådanne formater.*
- (11) Det bør være muligt at stille tilgængelige formater, der er fremstillet i en medlemsstat, til rådighed i alle medlemsstater med henblik på at sikre, at de i højere grad er til rådighed på hele det indre marked. Dette ville mindske behovet for *dobbelarbejde* i forbindelse med fremstilling af tilgængelige formater af det samme værk eller den samme anden frembringelse i hele Unionen, hvilket ville skabe besparelser og øget effektivitet. Dette direktiv bør derfor sikre, at tilgængelige formater fremstillet *af bemyndigede enheder* i en *hvilken som helst* medlemsstat kan spredes til og tilgås *af målgruppepersoner og bemyndigede enheder overalt i Unionen.* ■ *For at fremme en sådan grænseoverskridende udveksling og for at gøre gensidig identifikation og samarbejde nemmere for bemyndigede enheder bør der tilskyndes til frivillig deling af oplysninger vedrørende navne og kontaktoplysninger, herunder eventuelle tilgængelige websteder, for bemyndigede enheder, der er etableret i Unionen. Medlemsstaterne bør derfor fremsende oplysninger, som de har modtaget fra bemyndigede enheder, til Kommissionen. Dette bør ikke indebære en forpligtelse for medlemsstater til at tjekke, om sådanne oplysninger er fuldstændige og præcise, eller om de er i overensstemmelse med de nationale love, der gennemfører dette direktiv. Sådanne oplysninger bør gøres tilgængelige online af Kommissionen på et centralt informationssted på EU-plan. Dette vil også være en hjælp for bemyndigede enheder såvel som målgruppepersoner og rettighedshavere til at kontakte bemyndigede enheder for at få yderligere oplysninger, jf. bestemmelserne i dette direktiv og i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/...¹³⁺.*

¹³ *Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/... af ... om grænseoverskridende udveksling mellem Unionen og tredjelande af visse værker og andre frembringelser, der er beskyttet af ophavsret og beslægtede rettigheder, i tilgængeligt format til gavn for personer, der er blinde eller synshæmmede eller på anden måde har et læsehandicap (EUT L ...).*

Det førnævnte centrale informationssted bør supplere den indgangsportal, der som foreskrevet i Marrakeshtraktaten, skal oprettes af Det Internationale Bureau under Verdensorganisationen for Intellektuel Ejendomsret (WIPO) med det formål at lette identificering af og samarbejde blandt bemyndigede enheder på internationalt plan.

- (12) *Med henblik på at øge rådigheden af tilgængelige formater og forhindre uautoriseret spredning af værker eller andre frembringelser, bør bemyndigede enheder, der beskæftiger sig med at sprede tilgængelige formater, overføre dem til almenheden eller stille dem til rådighed for almenheden, overholde visse forpligtelser.*
- (13) *De krav i forbindelse med bemyndigelse eller anerkendelse, som medlemsstaterne kan stille til bemyndigede enheder, såsom krav vedrørende levering af tjenesteydelser af generel art til målgruppepersoner, bør ikke have til følge, at enheder, som er omfattet af definitionen på en bemyndiget enhed som fastlagt i dette direktiv, forhindres i at foretage de anvendelser, der er tilladt i henhold til dette direktiv.*

⁺ *EUT: Indsæt venligst nummeret på forordningen indeholdt i dokument 2016/0279(COD).*

- (14) I betragtning af den særlige karakter og det særlige anvendelsesområde for den undtagelse, der indføres med dette direktiv, samt behovet for retssikkerhed for målgruppen, bør det ikke være muligt for medlemsstaterne at stille yderligere krav for anvendelsen af undtagelsen, såsom ■ forudgående verificering af, hvorvidt værkerne stilles kommercielt til rådighed i tilgængelige formater, *end dem, der er fastlagt i dette direktiv.*
- Medlemsstaterne bør kun kunne indføre kompensationsordninger vedrørende bemyndigede enheders tilladte anvendelser af værker eller andre frembringelser. For at undgå byrder for målgruppepersoner og forhindre barrierer for den grænseoverskridende spredning af tilgængelige formater og urimelige krav til bemyndigede enheder er det vigtigt, at medlemsstaternes mulighed for at indføre sådanne kompensationsordninger er begrænset.*

Kompensationsordninger bør derfor ikke kræve betaling fra målgruppepersoner. De bør kun finde anvendelse på anvendelser, der foretages af bemyndigede enheder etableret på den medlemsstats område, der indfører en sådan ordning, og de bør ikke kræve betaling fra bemyndigede enheder, der er etableret i andre medlemsstater eller tredjelande, som er parter i Marrakeshtraktaten. Medlemsstaterne bør sikre, at der ikke er mere byrdefulde krav til den grænseoverskridende udveksling af tilgængelige formater under sådanne kompensationsordninger end for ikkegrænseoverskridende udveksling, herunder med hensyn til kompensationens form og mulige niveau. Ved fastlæggelse af kompensationsniveauet bør der tages behørigt hensyn til nonprofitkarakteren af bemyndigede enheders aktiviteter, til de almene mål, der forfølges i dette direktiv, målgruppepersonernes interesser, rettighedshaveres mulige skade og nødvendigheden af at sikre grænseoverskridende spredning af tilgængelige formater. Der bør også tages hensyn til hvert enkelt tilfældes konkrete omstændigheder, der hidrører fra fremstillingen af et bestemt tilgængeligt format. Hvis en rettighedshavers skade er minimal, bør der ikke opstå nogen pligt til at betale kompensation.

- (15) Det er væsentligt, at enhver behandling af personoplysninger i medfør af dette direktiv respekterer grundlæggende rettigheder, herunder retten til respekt for privatliv og familieliv og retten til beskyttelse af personoplysninger i henhold til chartrets artikel 7 og 8, og det er afgørende, at enhver sådan behandling også er i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF¹⁴ og 2002/58/EF¹⁵, som regulerer den behandling af personoplysninger, der måtte blive foretaget af bemyndigede enheder inden for rammerne af dette direktiv og under tilsyn af medlemsstaternes kompetente myndigheder, navnlig de offentlige uafhængige myndigheder udpeget af medlemsstaterne.
- (16) UNCRPD, som Unionen er part i, garanterer personer med handicap retten til information og **uddannelse og** retten til at deltage i det kulturelle, økonomiske og sociale liv, alt på lige fod med andre. UNCRPD kræver, at parterne i overensstemmelse med international ret tager alle egnede skridt for at sikre, at lovgivning til beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder ikke udgør en urimelig eller diskriminerende barriere for adgangen til kulturstof for personer med handicap.

¹⁴ *Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (EFT L 281 af 23.11.1995, s. 31). Dette direktiv erstattes med virkning fra 25. maj 2018 af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse) (EUT L 119 af 4.5.2016, s. 1).*

¹⁵ *Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/58/EF af 12. juli 2002 om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor (Direktiv om databeskyttelse inden for elektronisk kommunikation) (EFT L 201 af 31.7.2002, s. 37).*

- (17) I henhold til chartret **■** *er enhver form for forskelsbehandling, herunder på grund af handicap, forbudt, og* retten for personer med handicap til at nyde godt af foranstaltninger, der skal sikre deres autonomi, sociale og erhvervsmæssige integration og deltagelse i samfundslivet, anerkendes og respekteres af Unionen.
- (18) Med vedtagelsen af dette direktiv sigter Unionen på at sikre, at målgruppepersonerne har adgang til bøger og andet trykt materiale i tilgængelige formater *i hele det indre marked*. I overensstemmelse hermed er dette direktiv et vigtigt første skridt hen mod at forbedre adgangen til værker for personer med handicap.
- (19) Kommissionen *bør* **■** vurdere situationen for så vidt angår andre til rådighed værende værker og andre frembringelser i tilgængelige formater end de, der er omfattet af dette direktiv, samt værker og andre frembringelser i tilgængelige formater, der er til rådighed for personer med andre handicap. Det er vigtigt, at Kommissionen i denne henseende evaluerer situationen nøje. Ændringer til dette direktivs anvendelsesområde kunne overvejes, om nødvendigt, *på grundlag af en rapport fra Kommissionen*.
- (20) **■** Medlemsstaterne *bør* fortsat *kunne* fastsætte en undtagelse eller begrænsning til gavn for personer med handicap i tilfælde, der ikke er omfattet af dette direktiv, *navnlig vedrørende værker og andre frembringelser samt andre handicap end dem, der er omfattet af dette direktiv, jf. artikel 5, stk. 3, litra b), i direktiv 2001/29/EF. Nærværende direktiv er ikke til hinder for, at medlemsstaterne kan indføre undtagelser fra eller begrænsninger af rettigheder, som ikke er harmoniseret under Unionens ramme for ophavsret.*

- (21) Dette direktiv respekterer de grundlæggende rettigheder og overholder de principper, som er anerkendt ved navnlig *chartret og UNCRPD*. Dette direktiv bør fortolkes og anvendes i overensstemmelse med disse rettigheder og principper.
- (22) Marrakeshtraktaten pålægger visse forpligtelser vedrørende udveksling af tilgængelige formater mellem Unionen og tredjelande, der er parter i nævnte traktat. De foranstaltninger, som Unionen har truffet for at opfylde disse forpligtelser, er indeholdt i forordning (EU) 2017...⁺, der bør læses i sammenhæng med dette direktiv.
- (23) Målet for dette direktiv, *nemlig* at forbedre adgangen i Unionen til værker og andre frembringelser, der er beskyttet af ophavsret og beslægtede rettigheder, for personer, der er blinde eller synshæmmede eller på anden måde har et læsehandicap, kan *ikke i tilstrækkelig grad* opfyldes af medlemsstaterne, *men kan* på grund af dets omfang og virkninger bedre **■** nås **■** på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå dette mål.

⁺ *EUT: Indsæt venligst nummeret på forordningen indeholdt i dokument 2016/0279(COD).*

- (24) I overensstemmelse med den fælles politiske erklæring af 28. september 2011 fra medlemsstaterne og Kommissionen om forklarende dokumenter¹⁶ har medlemsstaterne påtaget sig i tilfælde, hvor det er berettiget, at lade meddelelsen af gennemførelsesforanstaltninger ledsage af et eller flere dokumenter, der forklarer forholdet mellem et direktivs bestanddele og de tilsvarende dele i de nationale gennemførelsesinstrumenter. I forbindelse med dette direktiv finder lovgiver, at fremsendelse af sådanne dokumenter er berettiget —

VEDTAGET DETTE DIREKTIV:

¹⁶ EUT C 369 af 17.12.2011, s. 14.

Artikel 1

Genstand og anvendelsesområde

Dette direktiv tager sigte på yderligere at harmonisere *EU-retten vedrørende ophavsret og beslægtede rettigheder inden for rammerne af det indre marked ved at fastlægge regler* for anvendelse af visse værker og andre frembringelser uden rettighedshaverens tilladelse til gavn for personer, der er blinde eller synshæmmede eller på anden måde har et læsehandicap.

Artikel 2

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

- 1) ”værk *eller* anden frembringelse”: et værk i form af en bog, et tidsskrift, en avis, et blad eller anden type skriftligt materiale, *notation*, herunder noder, samt tilhørende illustrationer på ethvert medie, herunder i lydform såsom lydbøger *og i digitale formater*, som er beskyttet af ophavsret og beslægtede rettigheder, og som er offentliggjort eller på anden lovlig vis stillet til rådighed for almenheden
- 2) "målgruppeperson": en person, der *uanset eventuelle andre handicap*:
 - a) er blind
 - b) har en synsnedsættelse, som ikke kan afhjælpes, så vedkommende får en synsfunktion, der tilnærmelsesvis svarer til synet hos en person uden en sådan funktionsnedsættelse, *og som derfor er ude af stand til at læse trykte værker i tilnærmelsesvis samme grad som en person uden en sådan funktionsnedsættelse*

- c) har et perceptions- eller læsehandicap ■ , og som derfor er ude af stand til at læse trykte værker i tilnærmelsesvis samme grad som en person uden ■ **et sådant** handicap, eller
- d) på anden måde grundet et fysisk handicap er ude af stand til at holde eller håndtere en bog eller fokusere eller bevæge øjnene i et omfang, der normalt muliggør læsning
- 3) "tilgængeligt format": et værk eller en anden frembringelse, der præsenteres på en alternativ måde eller i en form, der giver en målgruppeperson adgang til værket eller frembringelsen, således at en sådan person får ligeså let og behagelig adgang som en person uden ■ de i nr. 2 nævnte **funktionsnedsættelser eller** handicap
- 4) "bemyndiget enhed": en **enhed, der er godkendt eller anerkendt af en medlemsstat til at forestå** uddannelse, undervisning af lærere, tilpasset læsning eller adgang til information for målgruppepersoner på ikkekommerciel basis ■ . **Det omfatter også offentlige institutioner eller nonprofitorganisationer, der leverer de samme ydelser til målgruppepersoner som en af deres primære aktiviteter, institutionelle forpligtelser eller som en del af deres almennyttige opgaver.**

Artikel 3

Tilladte anvendelser

1. Medlemsstaterne skal fastsætte en **undtagelse, således at tilladelse fra rettighedshaveren af enhver ophavsrettighed eller beslægtet rettighed til et værk eller en anden frembringelse ikke kræves i henhold til artikel 5 og 7 i direktiv 96/9/EF, artikel 2, 3 og 4 i direktiv 2001/29/EF, artikel 1, stk. 1, artikel 8, stk. 2 og 3, og artikel 9 i direktiv 2006/115/EF samt artikel 4 i direktiv 2009/24/EF, for nogen handling**, der er nødvendig for, at:
 - a) en målgruppeperson eller en person, der handler på dennes vegne, kan fremstille et tilgængeligt format af et værk eller en anden frembringelse, **som målgruppepersonen har lovlig adgang til**, til målgruppepersonens eksklusive brug, og
 - b) en bemyndiget enhed kan fremstille et tilgængeligt format **af et værk eller en anden frembringelse, som den har lovlig adgang til**, eller overføre et tilgængeligt format, stille det til rådighed, sprede det eller udlåne det til en målgruppeperson eller en anden bemyndiget enhed **på ikkekommerciel basis** til en målgruppepersons eksklusive brug.

2. Medlemsstaterne sikrer, at hvert tilgængelige format respekterer værket eller frembringelsens integritet med behørigt hensyn til de ændringer, der er nødvendige for at gøre værket tilgængeligt i det alternative format.
3. ***Undtagelsen i stk. 1 må kun anvendes i visse specielle tilfælde, der ikke strider mod den normale udnyttelse af værket eller den anden frembringelse og ikke indebærer urimelig skade for rettighedshaverens legitime interesser.***
4. ■ Artikel 6, stk. 4, første, tredje og femte afsnit, i direktiv 2001/29/EF finder anvendelse på undtagelsen i nærværende artikels stk. 1.
5. ***Medlemsstaterne sikrer, at de undtagelser, der er fastsat i stk. 1, ikke kan tilsidesættes ved aftale.***
6. ***Medlemsstaterne kan fastsætte, at anvendelser tilladt i medfør af dette direktiv, der foretages af bemyndigede enheder, der er etableret på deres område, gøres til genstand for kompensationsordninger inden for de begrænsninger, der er fastlagt i dette direktiv.***

Artikel 4

Tilgængelige formater på det indre marked

Medlemsstaterne sikrer, at en bemyndiget enhed, der er etableret på deres område, kan udføre handlingerne i artikel 3, stk. 1, litra b), til gavn for en målgruppeperson eller en anden bemyndiget enhed, som er etableret i en hvilken som helst medlemsstat. Medlemsstaterne sikrer ligeledes, at en målgruppeperson eller en bemyndiget enhed, der er etableret på deres område, kan tilegne sig eller få adgang til et tilgængeligt format fra en bemyndiget enhed etableret i en hvilken som helst medlemsstat.

Artikel 5

Bemyndigede enheders forpligtelser

1. ***Medlemsstaterne sikrer, at en bemyndiget enhed, der er etableret på deres område, og som udfører de handlinger, der er omhandlet i artikel 4, indfører og følger sine egne praksisser for at sikre, at den:***
 - a) ***kun spreder og overfører tilgængelige formater til og stiller tilgængelige formater til rådighed for målgruppepersoner eller andre bemyndigede enheder***
 - b) ***tager passende skridt for at modvirke, at tilgængelige formater bliver reproduceret, spredt, overført til almenheden eller stillet til rådighed for almenheden på uautoriseret vis***

- c) *udviser den fornødne omhu ved og fører registre over sin behandling af værker eller andre frembringelser og tilgængelige formater deraf og*
- d) *på sit websted, hvis dette er passende, eller gennem andre online- eller offlinekanaler offentliggør og opdaterer oplysninger om, hvordan den overholder forpligtelserne i litra a)-c).*

Medlemsstaterne sikrer, at de praksisser, der er omhandlet i første afsnit, indføres og følges under fuldstændig overholdelse af de i artikel 7 omhandlede regler for behandling af målgruppepersoners personoplysninger.

2. *Medlemsstaterne sikrer, at en bemyndiget enhed, der er etableret på deres område, og som udfører de handlinger, der er omhandlet i artikel 4, efter anmodning forsyner målgruppepersoner, andre bemyndigede enheder eller rettighedshavere med følgende oplysninger på en tilgængelig måde:*

- a) *listen over værker eller andre frembringelser, for hvilke den er i besiddelse af tilgængelige formater, og hvilke formater det drejer sig om, og*
- b) *navn og kontaktoplysninger på de bemyndigede enheder, den har samarbejdet med i forbindelse med udvekslingen af tilgængelige formater i henhold til jf. artikel 4.*

Artikel 6

Gennemsigtighed og udveksling af oplysninger

1. *Medlemsstaterne tilskynder bemyndigede enheder, der er etableret på deres område, og som udfører de handlinger, der er omhandlet i dette direktivs artikel 4 og i artikel 3 og 4 i forordning (EU) 2017/...⁺, til på frivilligt grundlag at meddele dem deres navne og kontaktoplysninger.*
2. *Medlemsstaterne meddeler Kommissionen de oplysninger, de har modtaget i henhold til stk. 1. Kommissionen gør disse oplysninger offentligt tilgængelige online på et centralt informationssted og holder det opdateret.*

Artikel 7

Beskyttelse af personoplysninger

Behandling af personoplysninger inden for rammerne af dette direktiv skal ske i overensstemmelse med direktiv 95/46/EF **og** 2002/58/EF.

⁺ *EUT: Indsæt venligst nummeret på forordningen indeholdt i dokument 2016/0279(COD).*

Artikel 8
Ændring af direktiv 2001/29/EF

Artikel 5, stk. 3, litra b), i direktiv 2001/29/EF affattes således:

"b) hvis der er tale om anvendelser til gavn for personer med et handicap, som står i direkte forbindelse med det pågældende handicap og er af ikkekommerciel karakter, og det sker i et omfang, som er påkrævet af hensyn til det særlige handicap, med forbehold af medlemsstaternes forpligtelser i henhold til direktiv EU 2017/...^{*++}

^{*++} Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/... af ... om visse tilladte former for anvendelse af visse værker og andre frembringelser, der er beskyttet af ophavsret og beslægtede rettigheder, til gavn for personer, der er blinde eller synshæmmede eller på anden måde har et læsehandicap, og om ændring af direktiv 2001/29/EF om harmonisering af visse aspekter af ophavsret og beslægtede rettigheder i informationsområdet (EUT L ...)."

^{*++} EUT: Indsæt venligst nummeret på nærværende direktiv (dokument 2016/0278(COD)).

Artikel 9

Rapport

Senest den ... [tre år efter ikrafttrædelsesdatoen] fremlægger Kommissionen en rapport for Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg om adgangen på det indre marked til værker og andre frembringelser end de i artikel 2, nr. 1, definerede i tilgængelige formater for målgruppepersonerne samt til værker og andre frembringelser for personer med andre handicap end de i artikel 2, nr. 2, omhandlede. Rapporten skal ***tage hensyn til udviklingen inden for relevant teknologi og indeholde en vurdering af hensigtsmæssigheden af at udvide dette direktivs anvendelsesområde for at forbedre adgangen til andre typer værker og andre frembringelser og for at forbedre adgangen for personer med andre handicap end dem, der er omfattet af dette direktiv.***

Artikel 10

Revision

1. Senest den ... [seks år efter ikrafttrædelsesdatoen] evaluerer Kommissionen dette direktiv og fremlægger de vigtigste resultater i en rapport til Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, eventuelt ledsaget af forslag til ændring af dette direktiv. ***I denne evaluering skal der indgå en vurdering af indvirkningen af kompensationsordninger, som medlemsstaterne i overensstemmelse med artikel 3, stk. 6, har indført for adgangen til tilgængelige formater for målgruppepersoner og for grænseoverskridende udveksling heraf. Kommissionens rapport skal tage hensyn til synspunkterne hos de relevante civilsamfundsaktører og hos ikkestatslige organisationer, herunder organisationer, der repræsenterer personer med handicap, og organisationer, der repræsenterer ældre.***

2. Medlemsstaterne forsyner Kommissionen med de nødvendige oplysninger for udarbejdelsen af den i stk. 1 omhandlede rapport og udarbejdelsen af den rapport, der henvises til i artikel 9.
3. ***En medlemsstat, der har gyldige grunde til at formode, at gennemførelsen af dette direktiv har haft en betydelig negativ indvirkning på det kommercielle udbud af værker eller andre frembringelser i tilgængelige formater for målgruppepersoner, kan forelægge Kommissionen situationen sammen med alle relevante oplysninger. Kommissionen tager højde for disse oplysninger ved udarbejdelsen af den i stk. 1 omhandlede rapport.***

Artikel 11

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den ... [12 måneder efter dette direktivs ikrafttrædelsesdato]. De meddeler straks Kommissionen teksten til disse love og bestemmelser.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. Medlemsstaterne fastsætter de nærmere regler for henvisningen.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsfor skrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 12
Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 13
Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i ..., den ...

På Europa-Parlamentets vegne

På Rådets vegne

Formand

Formand